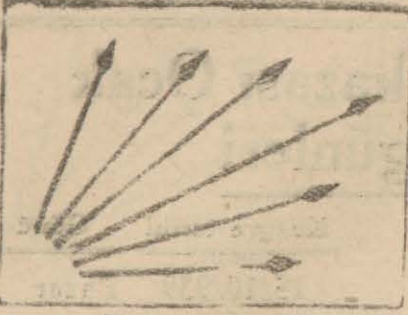




Aydın

OÇUNCU YIL
No : 656
PERŞEMBE
12
I. Teşrin 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Müthiş bir kasırga

Giresonda bir çok binaların kiremitlerini uçurdu

Ayvalıkta zeytin ağaçlarını, Şarkî Karahisarda telefon tellerini tahrip etti

Giresonda fındık yüklü bir mavuna battı

Gireson, 11 — Dün gece saat 21,30 da birdenbire çıkan kasırga şeklindeki fırtına, hükümet konağı da dahil olmak üzere bir çok binaların kiremitlerini uçurmuş ve camlarını kırmıştır. Limanda, Ege vapuruna verilmek üzere mavunalarda bulunan ikibin çuval fındıktan 300 çuval ıslanmış ve 25 çuval fındık denize dökülmüştür. Fındık yüklü bir mavuna batmıştır.

a. a.

Ayvalık, 11 — Dün şiddetli bir kasırga ile gelen müthiş bir tolu Muratlı köyü ile Hacıos-

man köyüne kadar geniş bir sahadaki zeytin mıntakasında tahribat yapmıştır. Çok bereketli olan zeytin mahsulü vak-tinden evvel ağaçtan düşmüş ve harap olmuştur. Hasar bazı yerlerde yüzde elliye bulmaktadır.

a. a.

Ankara, 11 — Şarkî Karahisarda dün gece saat 22 de başlayan yağmurla karışık rüzkâr bu sabah şiddetli bir fırtına halini almış, telefon telleri bozulmuş ve bazı ağaçlar devrilmiştir. Cıvardaki Kızıldağa kar düşmüştür.

a. a.

Cephe Tebliğleri

Garp cephesinde:

Dün akşamki Fransız resmi teligi:

Paris 11 — Muzel ile Sar arasında düşman keşif kolları çok büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Bu mıntakadan bazıları oldukça kuvvetli müteaddit hücumlar tarafımızdan püskürtülmüştür.

Bu sabahki Fransız resmi tebliği Sarburgun cenubunda dün gece düşmanın kuvvetli keşif kolları tekrar püskürtülmüştür.

Havas ajansı da harekât hakkında aşağıdaki tebliği neşretmiştir.

Mozel ile Sar arasında Fransız kıtaatının düşman hatlarına yaklaştığı ve elde ettiği topraklarda kuvvetli tahkimat yaptığın Almanlar da faaliyetlerini arttırmışlardır. Bu vaziyetten Alman kumandanlığının asabiyete düştüğü anlaşıyor. Alman kumandanlığı her yerde keşif kolları sevk ederek Fransız kuvvetlerinin derecesini ölçmek istemektedir.

Bazı mıntakalarda el bombaları ile çarpışmaların başladığı bildirilmektedir.

a. a.

Londra 11 — İngiliz istihbarat nazareti bildiriyor.

7 İkteşrinde bütün ilk hafta içinde Almanya için olduğu sabit olan 25 bin ton kaçak eşya müsadere olmuştur.

Harbin başındanberi müsadere edilen eşya yekünü 315 bin tonilatoya balığı olmuştur.

a. a.

Şark cephesinde:

Alman resmi tebliği:

Berlin, 11 — Alman kıtaları Polonya topraklarında Rus-Alman menfaat hududuna yaklaşmaktadır.

Paris, 11 — Havas ajansı da askeri vaziyet hakkında şu telgrafi vermektedir.

Almanlar Fransız kumandanlığının tasavvurlarını haber almak için beyhude yere teşebbüslere devam ediyorlar. On gündenberi Renden Mozele kadar cephenin bütün noktalarına devriye kıtaları göndermektedirler. Bütün bu hareketler telefata akim kalmıştır.

a. a.

Berlin 11 — Alman ajansı tebliğ ediyor:
7 Teşrinievvelde beri Baltık denizinin şimal ve Norveçin garp sahillerinde deniz ve hava kuvvetlerinin müşterek harekâtı cereyan etmektedir.

a. a.

İstokholm 11 — Almanlar Letonyadan ayrılmağa başlamışlardır. 10 Alman gemisi Riga ve diğer Leton limanlarına gelmiştir. Alman ırkından olup da gitmek istemiyen Letonyalılar, Alman elçiliği listesinden katı olarak çıkarılmaktadır.

Sovyet Rusya ile Letonya arasında bir yardım pakti imzalandı

Sovyet birliği Letonyadaki kuvvetlerini geri çekiyor

Almanya da Letonyadaki Almanları getirmek için vapurlar gönderdi

İstokholm 11 — 3 İkteşrinde başlayan Rus-Litvanya müzakereleri dün gece bitmiş ve karşılıklı bir yardım pakti imzalanmıştır.

a. a.

Riga 11 — Sovyetle, Letonyada bulunan kuvvetlerinin bir kısmını bilhassa motörlü kıtalarla toptu ve hava kuvvetlerini geri çekmeğe başlamışlardır. İstokholm 11 — Almanlar,

İngiliz kralı

General Orbay'ı kabul ettiler

Ankara, 11 — Londradan bildirildiğine göre askeri heyetimizin reisi orgeneral Orbay, kral tarafından kabul edilmiştir.

Tarih araştırmaları

Türk tarih kurumu dört yerde hafriyata devam ediyor

Ankara 11 — Türk tarih kurumu tarafından 1935 senesinde başlanan hafriyata bu sene dört dört yerde devam edilmiştir.

Bunlardan birincisi Çorum vilâyetinde Alaca Höyüğü, ikincisi Gölbaşıda Karaoğlan höyüğü, üçüncüsü Trakya'da Vize ve Kırklareli höyükleri, dördüncüsü de Ankaranın içinde çankırı kapı höyüğüdür. Çankırı kapı höyüğü hafriyatı bu sene tatil edilmiştir. Diğerleri bu ayın sonuna kadar devam edecektir.

a. a.

Yukarı Silizyada

Alman kanunları tatbik ediliyor

Bükreş, 11 — Çernoviskiden bildiriliyor:

Alman makamatı Almanyada mer'i bulunan bütün kanunları yukarı Silizyada tatbik etmeğe başlamışlardır. Hiç bir yahudinin ticaret yapmasına ve kendi malını satmasına müsaade edilmemektedir. Yahudilerin radyoları müsadere edilmiş ve kendileri tanzifat ameleliği yapmağa mecbur tutulmuştur. Sansör gözünden kaçan bir mektuptan öğrenildiğine göre, Almanlar 17-65 yaşına kadar bütün sağlam erkekleri Almanya dahiline nakletmektedirler.

a. a.

Fransız Başvekili

Radyo ile söylediği nutkunda

"Biz kat'i emniyet garantisi almak için mücadele ediyoruz," dedi

Paris, 11 — Dün akşam saat 20 de başvekil Daladiye radyo ile söylediği nutkunda askeri harekât hakkındaki ketumiyetin haklı olduğunu söylemiş ve hulasai nutkuna şöyle devam etmiştir.

Bir aydanberi askerlerimiz düşman arazisinde ilerlemiştir. Tayyarecilerimizin müteaddit misallerle gösterdikleri kahramanlık zikre şayandır.

Denizlerde bahriyelilerimiz Almanya'ya giden yüz binlerce ton iptidai madde zaptetmişler ve Fransanın müstemlekeleriyle serbestçe muvasalasını temin et-

mişlerdir. Büyük Britanya ile Fransa Okyanusa hâkimdir. De nizlere hâkim olanlar daima zaferi kazanırlar.

Daladiye nutkunun sonunda şunları söylemiştir.

Sulh, devamlı kuvveti sui istimal teşebbüslerini cezalandırmakla bütün milletlerin haklarını ve menfaatlerini tanımakla ve her türlü tahakküm teşebbüslerine karşı bir set vücade getiren müteakabil garantilerle olabilir. Biz kat'i emniyet garantisi almak için mücadele ediyoruz ve edeceğiz. Askerlerimiz ne düşünüyorsa bütün Fransız milleti de onu düşünüyor

Danimarka

Çinede

1940 kura efradını silâh altına çağırıyor

Dikili felâketzedelerine yardım

Londra, 11 — Alman radyosunun bildirdiğine göre Danimarka hükümeti 1940 kura efradını silâh altına davet etmiştir. Bu kura efradı harp çıktığı zaman silâh altına davet edilen efradın yerine ikame edilecektir.

Yozgad'da

Büyük bir buğday anbarı yaptırılıyor

Yozgad, 11 — Yozgad'da toprak ofisi için 1500 tonluk bir buğday anbarı inşasına başlanmıştır. Asri mezbahanın da inşası bitmek üzeredir. Kışat resmi 29 birinci teşrinde yapılacaktır.

Zigfrid hattı tehlikede

Londra, 11 — Deyl Meyl gazetesi, Ren nehrinin kabarması üzerine Fridburg ve Osenburg arasında Zigfrid hattının tehlikeye düştüğünü yazıyor. İsviçrede yağan şiddetli yağmurlardan Ren kollarının kabarması vaziyetin vahimleşeceğini gösteriyor.

Nazilli köprüsü tamir ediliyor

Gazi bulvarında ve tabakhane deresinin üstündeki Nazilli köprüsünün ayaklarını tahkim için belediye tarafından beton bir sed inşa ettirilmiştir. Bu sed sayesinde dere yatağındaki toprak seviyesi yükselecek ve köprü'nün oyuntu yüzünden meydana çıkan ayak temelleri gömülmüş olacaktır.

Çine (Hususi) — Kaza kaymakamı Fuat Ülgenerin ve kızılây cemiyeti reisi Mahmut Aşkının reisliği altında toplanan kaza kızılây cemiyeti, Dikili felâketzedelerine yardım için bir teberru liste-i açmıştır.

Demircidere nahiyesine giden heyet hemen nahiye merkezinden 50 lira 32 kuruş ve Akçaova nahiyesinden 25 lira 20 kuruş kadar bir yardım temin etmişlerdir. Merkezi kazada halk kendiliğinden cemiyete 23 lira kadar para toplayarak teslim etmişlerdir. Teberruat devam etmektedir.

Demircideresine giden heyet gerek nahiye müdürü B. Necmettin ve karakol komutanı Ulvi çavuştan azami yardım görmüşlerdir. Bu iki değerli memurları tebrikle yad etmektedirler. Yardım cemiyeti faaliyetine devam ediyor. Her işte olduğu gibi Çine halkı bu felâket kurbanlarına da yardım ellerini uzatmışlardır. Neticeyi ayrıca bildireceğiz.

Dr. Münif Eрман geldi

Mesleki ihtisasını artırmak için Avrupaya gitmeğe karar vererek bir sene mezuniyetle şehrimizden ayrıldığını evvelce yazdığımız memleket hastanesi nisaie mütabassısı doktor Münif Eрман Avrupadaki harp vaziyeti sebebiyle İstanbuldan geri dönmeğe mecbur olmuş ve tekrar Aydın'a avdet ederek memleket hastanesindeki vazifesine başlamıştır.

İlk akisler

A. Ş. ESMER

Hitler tarafından söylenen nutkun gerek İngiliz ve gerek Fransız matbuatındaki akisleri, hiç de müsaite değildir. Her iki memleket gazeteleri, müzakereye zemin teşkil edebilecek bir teklifin ileri sürülmediği noktasında müttefiklerdir. Hakikaten bir buçuk saat süren nutuk ile müsbet olarak ileri sürülen tek bir teklif, harbe derhal nihayet verilmesini istemekten ibarettir. Fakat Hitler'e göre, harp nihayetlendikten sonra görüşülüp halledilecek bir çok meseleler vardır. Nutkun birkaç cümlesi içine sıkıştırılan meseleler sayıldığı zaman hakikaten uzun bir liste karşısında kalmaktayız:

- 1 — Almanyaya verilecek müstemlekeler meselesi,
- 2 — Almanyanın iptidai madelerden istifadesi meselesi,
- 3 — Almanyanın şarktaki hedefleri,
- 4 — Polonya meselesi,
- 5 — Milletlerin hayatını iğlâk eden meseleler,
- 6 — Almanyanın şarkındaki ırkî hudutların tesbiti,
- 7 — Devlet ve milletler meselesi ile yahudi meselesi,
- 8 — Ekonomi meseleleri,
- 9 — Emniyet meselesi,
- 10 — Silâhsızlanma meselesi.

Hitler, demokrat devletlere, "harbe nihayet veriniz de bir konferans toplayalım ve milletlerin hayatını iğlâk eden meseleleri görüşelim", dediği zaman, bir sulh teklifi yapmış olmuyor. Anlaşıyor ki Hitlerin manevrası, harbe nihayet verilmekten ibarettir. Ve ondan sonra da gene Raystağ nutkunda söylediği gibi, Versay muahedesi diğer hükümlerini ilga etmeğe çalışacaktır. Çünkü Führerin bu muahedeyi tamamen ortadan kaldırmak için Alman milletine verdiği sözden başka hiç bir sözünü tutmayacağı evvelki gün söylediği nutuktan sarıh olarak anlaşılmaktadır. Hitler demiştir ki: "Şu sözümü, bu sözümü tutmadım, diyorlar. Versay muahedesi ortadan kaldıracak vâdetmiştim. Bu sözümü tutmadım mı? Ben Alman milletinden başka kimseye hesap vermeğe mecbur değilim.. Hitlerin, verdiği hiç bir sözle kendisini mukayyet saymayacağını ifade eden bu sözleri karşısında, Alsas - Loren için Fransaya verdiği teminatın kıymeti ne olabileceği anlaşılır.

Bunun içindir ki İngiltere'den gelen ilk cevap manidar olduğu kadar da makul ve mantıktır. Filhakika Hitlerin nutkunu müteakip londrada neşredilen bir beyannamede deniliyor ki:

"Alman hükümetinin maziye verdiği teminat o kadar kıymetsizdir ki sulhun esas temelini teşkil etmesi icap eden itimadî tesis etmek için kelimedenden başka bir şey lâzımdır.."

İngiltere hükümetini, bu teminatı talep etmeğe sevkeden sebepler, izaha lüzum göster-

RADYO

ÇARŞAMBA 11/10/1939
ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU
 1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
 T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.

12.50 Türk müziği

Çalanlar: Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Aasan Gür

1 — Okuyan Müzeyyen Senar

1 — Nihavent peşrevi

2 — Artaki - Nihavent şarkı

(Koklasam saçları)

3 — Lemi - Nihavent şarkı

(Zevkin ne ise söyle, hicap eyleme)

4 — Lemi - Nihavent şarkı (Bin gül çıkarırdım)

5 — Hasan Gür - Kanun tak simi

6 — Rahmi bey - Bayati ara

ban şarkı (Bana noldu değişti şimdi halim)

7 — Sadettin Kaynak - Baya

tiaraban şarkı (Ömrümün neşe siz geçti baharı)

2 — Okuyan Radife Erten

1 — İsfahan şarkı (Kim de miş aklım alan)

2 — Lemi - Karcıgar şarkı

(Hüsnüne etvarı nazik)

3 — Refik Fersan - Muhayyer

şarkı (Her güzel bağından)

4 — Muhayyer sazsemai

13.30 14.00 Müzik (Karışık

program Pl.)

18.00 Program.

18.05 Memleket saat ayarı,

ajans ve meteoroloji haberleri.

18.25 Müzik (Radyo caz or-

kestrası)

19.00 Konuşma. (Ziraat saati)

19.15 Türk müziği.

Çalanlar: Cevdet Çağla, Ke-

mal Niyazi Seyhun, Hasan Gür

Eşref Kadri

miyecek derecede aşıkardır. "Sulhun esas temelini teşkil eden itimat teessüs", etmelidir. Ve bu da kuru lâfla teessüs edemez deniliyor. Verdiği söze riayet etmeğe lüzum görmediğini sarıh olarak ifade eden bir adama karşı ihtiyatlı davranmak lâzım geldiği meydandadır. Fakat nasıl? iki yol akla gelir:

1 — Verdiği teminata itimat edilmeyecek olan bugünkü hükümetin iktidardan çekilerek sözlerine inanılacak adamların gelmesini istemek.

2 — İtimadî tesis etmek için bu günkü zimamdarların, yalnız sözlerini kabul etmiyerek kendilerinden diğer teminat istemek.

İngiliz ve Fransız gazeteleri bir aydan beri birinci nokta üzerinde ısrar etmekte idiler. Hitlerle hiç bir mukavele imzalanmayacağı en sarıh bir ifade ile yazılmıştır. İngiltere ve Fransa 1914 harbinde de aynı politikayı takip etmişlerdi. İkinci vilhem ve onun hükümetiyle müzakereye girişmiyeceklerini ifade etmişler ve vilhem çekilmedikçe de hakikaten sulh müzakeresine

1 — Okuyan Mustafa Çağlar

1 — Bayati peşrevi

2 — Selahattin Pınar - Bayati

şarkı (Artık yetişir çektiğim)

3 — Rahmi bey - Muhayyer

(Serapa hüsnü ansın)

4 — Hafız Yusuf - Hüseyini

şarkı (Saçın bükümleri)

5 — Gülizar şarkı (Gülşen

bahçesinde)

6 — Muhayyer türküsü (Bugün

ayın ondördü)

2 — Okuyan Mefharet Sağnak

1 — Hasan Gür - Kanun tak

simi

2 — Medeni Aziz - Hicazkâr

şarkı (Vaz geçüp nazü edadan)

3 — Hicazkâr şarkı (Akşam

olur güneş gider şimdi buradan)

4 — Lemi Uşşak şarkı (Siyah

ebrulerin duruben çatma)

5 — Lemi - Karcıgar şarkı

(Çeşman o mehveşin eladır)

6 — Oyun havaları

20.15 Konuşma (Doktorun

saati)

20.30 Türk müziği. (fasıl he-

yeii)

21.15 Müzik (Küçük orke-

kestra Şef : Necip Aşkın)

1 — Adolf Eckstein - Mayıs

ayında (Muhtelif parçalardan

potpuri)

2 — Ziehrer - Gece (Vals)

3 — Giulio de Michel - Mem

leket hasreti

4 — Rio Gebhardt - Romans

(Violonsel ve orkestra için)

5 — Leopold - Çıgan fantezi

6 — Reinold Becker - İlkba-

har (Melodi)

7 — Paul Lincke - Olimpi-

yatlarda (Marş)

22.00 Ajans, ziraat, esham,

kambyo - nukut borsası (fiyat).

22.20 (Küçük orkestra - Yu-

kardaki programın devamı)

22.35 Müzik (Cazbant Pl.)

23.25 23.30 Yarınki program

ve kapanış.

başlanmamıştı. Fakat unutulmamak lâzımdır ki, o zaman ilk sulh şartı olarak ileri sürülen teklif almanya tarafından ancak askeri hizmetten ve hatta dahili ihtilâlden sonra kabul edilmişti. Demokrat devletler, Hitlerin iktidardan çekilmesini talep noktasından belki de ikinci vilhem'in istifasını istemekten ziyade bakıldılar. Fakat bu takdirde uzun bir harbi göze almak lâzımdır. Harbin kısa kesilmesi düşünülüyorsa bu günkü zimamdarların iş başından uzaklaşmalarından ise londrada neşredilen beyannamenin formülüne göre, kendilerinden, kelimededen başka teminat istenecektir. Bu teminatın ne olabileceği de malum değildir. Hülasa ne Hitlerin nutku ne de nutkun londrada ve pariste uyandırdığı akisler hakkında ilk gelen haberler sulhun yakın olduğuna delâlet edecek mahiyette değildir.

Hitler, nutkiyle, harbe nihayet verelim ve ihtilâfları halletmek için konferans aktedelim, dedi. Demokrat devletler, henüz resmen cevap vermemekle beraber, "kuru sözünüze itimat etmiyoruz", diyorlar. Henüz iki taraf birbirinden çok uzaktadır.

Aydın merkez kazası Ocak Kongre günleri

Ocak	Kongre tarihi	Günü
Yukarı kayacık	15/10/1939	Pazar
Karaköy, Baklacık, Kenker	16 "	Pazartesi
Kalfaköy	17 "	Salı
Gereniz	18 "	Çarşamba
Zeytinköy, Anbarcık	19 "	Perşembe
Horozköy - Arapköy Balıkköy - Araplı	20 "	Cuma
Dağemiri	20 "	Cuma
Danişment	21 "	Cumartesi
İşıklı, Arapkuyusu Şevketiye	22 "	Pazar
Kadıköy, Yeniköy	23 "	Pazartesi
Ovaemiri	24 "	Salı
Çeştepe	25 "	Çarşamba
Tepecik	26 "	Perşembe
Tahtacıköy, Domalan	27 "	Cuma
Kocagör	30 "	Pazartesi
İmamköy	31 "	Salı
Baltaköy, Sıralılar	1/11/1939	Çarşamba
Göhlisar	2 "	Perşembe
Cumhuriyet	3 "	Cuma
Kurtuluş	4 "	Cumartesi
Güzelhisar	5 "	Pazar
Cuma	6 "	Pazartesi
Orta	7 "	Salı
Hasan ef. semt	8 "	Çarşamba
Zafer	9 "	Perşembe
Köprülü	10 "	Cuma
Mesudiye	11 "	Cumartesi
Meşrutiyet	16 "	Perşembe

Eski bronz

Beş ve iki buçuk kuruşluklarla nikel bir kuruşluklar

2257 sayılı madeni ufaklık para kanunu mucibince 31/8/1938 tarihinden itibaren tedavülde kaldırılan ve halen yalnız devlet borçlarına mükabil kabul edilmekte olan eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklarla nikel bir kuruşluklar 31/12/1939 tarihinden sonra malsandıkları ve hazine veznedarlığını yapan merkez ve ziraat bankaları şubelerince dahi alınmayacaktır.

1 Kanunu sani 1940 tarihinden itibaren tamamen geçmez bir hale gelecek olan bu paraların şimdiden vergi borcu ve saire gibi sebeplerle hazineye borçlu bulunanların borçlarına yatırmak suretiyle ellerinden çıkarmaları menfaatleri icabındandır.

İlân

İncirlioğlu belediye reisliğinden

30 lira aylık ücretli İncirlioğlu belediye tahsildarlığı münhaldir. Taliplerin belediye riyasetine müracaatları ilân olunur.

6 10 12 (38)

Söke Malmüdürlüğünden :

Muhammen kıymeti

Cinsi	Köyü	Mevkii	Lira
Otlak	Akköy-Yenihisar	Kırkiçi	1550
"	Akköy	Bölme	250
"	Akköy	Balat değirmeni-Dalyan civarı	80
"	Sarıkemer-Serçin	Balkan-Kelvasilbükü	106
"	Doğanbey	Tuzlakırı	125

Yukarıda yazılı beş parça otlakiyenin senelik icarları 2/10/1939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 23/10/1939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de yapılacakından talip olanların ve fazla malumat isteyenlerin Söke malmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

(46)

Dikili felâketzedeleri için

Aydın Kızılay merkezine yapılan teberrular

Lira K.

326 36	Evvelki yekün
25 00	Millî Aydın bankası
1 00	Lokantacı Halil İbrahim Okşan
1 00	Köfteci Cemal Gökçen
353 36	Yekün

Zayi

Kullanmakta olduğum zati mührümü zayi ettim. yenisini yaptırdığımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Aydın Kadıköy ikinci aza
Durmuş Tuğan
(45)

Abone şeraiti

Yıllığı	her yer için 6 lira.
Altı aylığı	3 liradır.
3 aylığı	150 kuruştur.
İdare yeri:	Aydında C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için	yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürü : Etam Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi